

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПСИХОЛОГІЯ»

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	«Маркетинг»
Факультет	педагогічний
Кафедра	психології
Семестр	2
Кількість кредитів	3
Мова викладання	українська

Викладач	к.е.н., доц. Яцюрюк Алла Олександрівна
Контактна інформація	yatsiuryk.alla@megu.edu.ua

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>Вивчення психології є необхідним для здобувачів вищої освіти, оскільки дозволяє глибше зрозуміти поведінку споживачів, їхні потреби, мотиви та процес прийняття рішень. Знання психологічних закономірностей допомагає ефективно аналізувати цільову аудиторію, формувати привабливі пропозиції та будувати комунікацію, яка викликає довіру й емоційний відгук. Це дає можливість створювати маркетингові стратегії, що не лише інформують, а й впливають на вибір споживача. Крім того, психологія сприяє розвитку важливих професійних навичок особистості, таких як емпатія, критичне мислення, креативність та вміння працювати з людьми. Вона допомагає краще розуміти поведінку людей у різних ситуаціях, прогнозувати їх реакції на рекламні кампанії та ефективно управляти власною комунікацією. Таким чином, психологічні знання стають основою для успішної професійної діяльності в сфері маркетингу та побудови довготривалих відносин із клієнтами.</p>
Мета та цілі	<p>Мета вивчення дисципліни «Психологія» полягає у формуванні системи теоретичних знань про базові категорії та принципи, фундаментальні теорії психології, загальні закономірності психічної діяльності особистості та володіння основами загальної психологічної грамотності.</p> <p>Для досягнення мети поставлені такі основні завдання: сформувати систему теоретико-методологічних знань із проблем психологічної науки і практики, пізнання структурних елементів психіки – психічних пізнавальних процесів, властивостей, станів і утворень на рівні відтворення і тлумачення для практичного застосування та втілення в процесі фахової діяльності майбутнього спеціаліста, сформувати у студентів установку на амореалізацію та саморозвиток.</p>
Результати навчання	<p>Після вивчення дисципліни «Психологія» здобувачі вищої освіти повинні знати основні категорії та поняття психології, закономірності психічних процесів, властивості особистості, а також чинники, що впливають на</p>

	<p>поведінку людини. Вони мають розуміти механізми мотивації, емоцій, сприйняття та мислення, особливості міжособистісної взаємодії і соціальної поведінки, зокрема у сфері споживання та комунікації.</p> <p>Крім того, здобувачі повинні вміти застосовувати психологічні знання у професійній діяльності: аналізувати поведінку споживачів, визначати потреби цільової аудиторії, будувати ефективні комунікації та використовувати психологічні інструменти впливу в маркетингу. Важливим результатом є також розвиток навичок саморефлексії, емпатії, критичного мислення та ефективної взаємодії з людьми в різних професійних ситуаціях.</p>
Soft skills	<p>У процесі вивчення дисципліни «Психологія» у здобувачів вищої освіти формуються такі soft skills як комунікаційні навички – здатність ефективно передавати інформацію; командна робота – уміння працювати у колективі, взаємодіяти з іншими учасниками команди та досягати спільних результатів; лідерські якості – здатність організувати роботу групи, мотивувати працівників; критичне та аналітичне мислення – уміння аналізувати управлінські ситуації, оцінювати альтернативи та приймати обґрунтовані рішення.</p>
Пререквізити	<p>Базові знання з дисциплін: «Історія української державності», «Захист прав і свобод людини», «Основи підприємництва».</p>

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання	К-сть балів
1. Предмет та завдання психології. Психологічна природа особистості.	<p>Психологія як наука. Предмет психології та її завдання. Основні напрями в сучасній психології. Структура (галузі) психології та її зв'язок з іншими науками. Основні методи психологічного дослідження. Поняття про особистість. Склад і структура особистості. Активність особистості та її джерела, спрямованість особистості. Природа психіки і предмет психологічної науки: історичні аспекти розвитку психології; рефлексорна природа психіки; основні форми прояву психіки. Основні теорії особистості. Свідоме та несвідоме. Самосвідомість особистості. Розвиток і виховання особистості. Періодизація психічного розвитку та етапи життєвого шляху особистості.</p>	<p>Тести, питання</p>	<p>6</p>
2. Свідомість, самосвідомість та рефлексивні характеристики особистості.	<p>Поняття свідомості та самосвідомості. Історія наукових поглядів на природу людського самовідображення. Структура свідомості. Становлення свідомості в процесі онтогенезу. Вікові особливості формування самосвідомості. Стать: поняття, сутність види та психологічна характеристика. Стать біологічна і психологічна. Чоловіча та жіноча особистість. «Я» концепція та її складові. Образ «Я» як регулятивний механізм психічного життя. Формування та функції самооцінки в розвитку особистості. Види самооцінки. Рефлексія в особистісному зростанні. Життєвий шлях особистості. Смилова сфера особистості у різних психологічних концепціях. Методологічні засади психоаналітичних та неопсихоаналітичних теорій. Аналітична психологія. Індивідуальна психологія. Феноменологічна психологія.</p>	<p>Кейси, практичні завдання</p>	<p>6</p>

<p>3. Загальна характеристика афективної сфери особистості.</p>	<p>Походження та функції емоцій. Емоції та розвиток особистості. Мотивація та емоції. Емоції свідомість. Емоції та почуття. Теорії емоцій психоаналітична концепція афекту та мотивації когнітивні теорії, периферична теорія емоцій інформаційна теорія емоцій, теорія диференціальних емоцій. Утворення емоційних комплексів, емоційна комунікації. Психологічна характеристика, природа та властивості емоцій почуттів. Види почуттів, їх характеристика. Динаміка та обумовленість емоційних явищ. Прояви емоцій та почуттів у поведінці людини. Поняття емоційного стану в психології. Розуміння емоцій іншої людини та управління своїми емоціями. Види емоційних станів (афект, стрес, настрій тощо) та їх характеристики. Методи вивчення емоційних станів та емоційності особистості. Стрес та його характеристика. Види та наслідки стресів. Вольові якості особистості. Оцінювання і спонукання. Афективна сфера (потяги, емоції, почуття і воля) як особистісне пізнання через самоспостереження. Основні функції емоцій: інформаційна, оцінювання, регуляція, керування. Регулятивне значення емоцій волі в самотворенні особистості. Розвиток вольових якостей особистості.</p>	<p>Кейси, практичні завдання</p>	<p>6</p>
<p>4. Психологічні властивості особистості.</p>	<p>Темперамент. Поняття темпераменту. Історія вчень про темперамент. Головні властивості темпераменту. Характеристика типів темпераменту. Характер. Вчення про характер. Риси характеру. Характер і темперамент. Акцентуації характеру. Формування характеру. Здібності. Поняття здібностей. Здібності та задатки. Природа здібностей. Види здібностей. Структура здібностей. Розвиток здібностей та їх рівні</p>	<p>Кейси, практичні завдання</p>	<p>6</p>
<p>5. Психологічний аналіз потребнісно-мотиваційної підсистеми діяльності та поведінки особистості</p>	<p>Порівняльний аналіз психологічних теорій діяльності. Характеристика основних видів діяльності та зумовленість ефективності діяльності особистісними та індивідуально-психічними якостями. Психологічний аналіз понять цілей, потреб, мотивів мотивацій діяльності та поведінки особистості. Активність особистості та її джерела. Класифікація потреб. Потреби і мотиви. Мотиви та цілі діяльності. Класифікація мотивів поведінки і діяльності особистості. Спрямованість особистості. Аналіз потребнісно-мотиваційної підсистеми діяльності та поведінки. Мотивація та пізнавальні процеси. Мотиви та емоційно-вольові процеси і навички. Джерела активності особистості.</p>	<p>Кейси, практичні завдання</p>	<p>6</p>
<p>6. Психологічний аналіз інформаційної підсистеми діяльності та поведінки особистості.</p>	<p>Інформаційна основа діяльності. Поняття про два інформаційні плани: актуальний і потенційний. Сутність понять "образ", "знак", "мова", "код", "модель", "символ" в інформаційній підсистемі. Основні властивості заміщувальних знаків. Психологічні аспекти обробки інформації та прийняття рішень. Процес інформаційного обслуговування діяльності поведінки. Обробка інформації в процесі прийняття</p>	<p>Кейси, практичні завдання</p>	<p>6</p>

	рішень. Особливості процесу обробки інформації. Основні характеристики обробки інформації – об'ємні швидкісні її параметри. Загальна характеристика регуляторних процесів. Основні поняття саморегуляція, діяльність і поведінка.		
7. Загальна характеристика сенсорно-перцептивних процесів.	властивості понять "відчуття" та "сприймання". Функції відчуттів та сприймань. Відчуття та сприймання як різні за повнотою та глибиною рівні пізнавальної діяльності індивіда. Активно орієнтувальна та регуляторна функції відчуттів та сприймань у поведінці та діяльності. Основні характеристики сенсорного образу.	Кейси, практичні завдання	6
8. Увага	Основні підходи до визначення уваги. Психологічні теорії уваги. Функції уваги. Особливості розвитку та шляхи формування властивостей уваги. Увага в пізнавальній діяльності особистості. Психологічна активність і форми її прояву. Неспання та увага. Активація та увага. Основні підходи до визначення уваги. Психологічні теорії уваги. Функції уваги. Якості уваги. Проблема їх класифікації. Види уваги залежно від її спрямованості та зосередження. Властивості уваги. Розвиток і формування уваги. Деякі вікові особливості розвитку уваги. Шляхи формування властивостей уваги.	Кейси, тести	6
9. Пам'ять	Загальна характеристика пам'яті. Психологічні теорії пам'яті і проблеми пам'яті. Процеси пам'яті: запам'ятовування та фактори, що його зумовлюють, взаємовідношення довільного і мимовільного в запам'ятовуванні. Види пам'яті: проблема класифікації пам'яті, основні підходи до виділення видів пам'яті. Образна пам'ять та її особливості. Види пам'яті за ознакою тривалості; запам'ятовування і зберігання матеріалу. Проблема короткочасної. Оперативна пам'ять. Взаємозв'язок короткочасної та довготривалої пам'яті. Психологічна характеристика властивостей пам'яті.	Кейси, тести	6
10. Мислення. Уява і уявлення в творчій діяльності	Загальна характеристика мислення. Характеристика мислення як процесу розв'язання задач. Фазний характер процесу мислення. Поняття "проблемної ситуації" та "задачі". Класифікація факторів, які впливають на процес розв'язання задач. Словесно-образний підхід у процесі мислення. Види мислення. Типи мислення в соціогенезі. Стадії розвитку в онтогенезі (наочно-дійове, наочно-образне та словесно-логічне мислення). Особливості емпіричного, теоретичного, професійного мислення. Функції мовлення. Психологічні механізми творення мовлення. Мовлення та мислення. Поняття "внутрішнього мовлення". Поняття про уявлення та уяву. Класифікація уяви та уявлення. Види і прийоми уяви. Поняття творчості. Творчість як розв'язання творчих завдань. Творче натхнення. Психологічні проблеми навчання творчості.	Кейси, практичні завдання	6

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основа

1. Бенеш Г. Психологія. К. Знання, 2007. 510 с.
2. Варій М. Й. Загальна психологія. К. ЦУЛ, 2007. 968 с. URL: <https://surl.li/bvijbw>
3. Варій М.Й. Психологія: Навч. посібник. К: "Центр учбової літератури". 2007. 288 с.
4. Гірник А. М. Основи конфліктології. Вид. дім «Кієво-Могилянська академія», 2010. 222 с. URL: https://pidru4niki.com/1584072019112/psihologiya/osnovi_konfliktologiyi
5. Дуткевич Т. В. Загальна психологія: теоретичний курс: навчально- методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2015. 432 с. URL: https://pidru4niki.com/79874/psihologiya/zagalna_psihologiya
6. Жуков С.М., Жукова Т.В. Історія психології: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 224 с.
https://pidru4niki.com/1584072028675/psihologiya/istoriya_psihologiyi
7. Загальна психологія. / За загальною редакцією академіка С. Д. Максименка. Підручник. 2-ге вид., переробл. і доп. Вінниця: Нова Книга, 2004.-704 с. URL: https://pidru4niki.com/158407208622/psihologiya/zagalna_psihologiya
8. Загальна психологія: Підручник / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. К.: Каравела, 2011. 464 с. URL: https://pidru4niki.com/14550428/psihologiya/zagalna_psihologiya
9. Загальна психологія: Хрестоматія: Навч. лосіб. / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. К.: Каравела, 2008. 640 с. URL: https://pidru4niki.com/1584072033357/psihologiya/zagalna_psihologiya_hrestomatiya
10. Іванюта О. В., Яницька О. Ю. Енциклопедія психологічних тестів: навч. посіб. Львів, 2011. 293 с.
11. Коваленка Д.В., Шалімова І.М., Керницький О.М., Бурбіга В. А., Кравченко О.Б. Конфліктологія. Навчальний посібник. Видання друге: перероблене та доповнене: Харків УПА-Х.: Вид-во «С.А.М.», 2015. 260 с.
12. Кулініч І. О. Психологія управління: навч. посіб. К.: Знання, 2008. 292 с. URL: https://pidru4niki.com/1584072017415/psihologiya/psihologiya_upravlinnya
13. М'ясоїд П. А. Загальна психологія: навч. посіб. К.: Вища школа, 2006. 487 с.
14. Мінаєва Н. С. Актуальні проблеми теорії і практики сучасної психології. 2018. URL: https://stud.com.ua/134120/psihologiya/aktualni_problemi_teoriyi_i_praktiki_suchasnoyi_psihologiyi
15. Павелків Р. В. Загальна психологія : навч. посіб. К., 2004. 507 с.
16. Психологія: Підручник / Ю. Л. Трофімов, В. В. Ри-П86 балка, П. А. Гончарукта ін.; за ред. Ю. Л. Трофімова. 6-те вид., стереотип. К.: Либідь, 2008. 560 с. URL: <https://pidru4niki.com/1584072037180/psihologiya/psihologiya>
17. Савенкова Л.О. Психологія спілкування: навч. посіб.; за заг. ред. Л. О. Савенкової. К.: КНЕУ, 2015. 309 с. URL: https://pidru4niki.com/83346/psihologiya/psihologiya_spilkuvannya
18. Сергеєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасека О. В. Педагогічна психологія. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 168 с. URL: <https://surl.li/hjxrrb>
19. Столяренко О. Б. Психологія особистості. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012.- 280 с URL: https://pidru4niki.com/1584072030634/psihologiya/psihologiya_osobistosti
20. Психологія управління: навчальний посібник / укл. В.В.Ягоднікова. Одеса: видавець Букаєв В.В., 2022. 141 с. URL: <https://dspace.oano.od.ua/server/api/core/bitstreams/f69133d6-b20b-481e-a288-e6c24d5e231e/content>
21. Постоян Т. Г. Психологія управління : навч. посібн. - Одеса : Університет Ушинського, 2020. - 195 с. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/9555>

Додаткова

1. Бочелюк В. Й., Турубарова А. В. Б. Психологія людини з обмеженими можливостями. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 264 с. URL: https://pidru4niki.com/1584072022521/psihologiya/psihologiya_lyudini_z_obmezhenimi_mozhlivostyami
2. Видра О. Г. Вікова та педагогічна психологія. Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2011. 112 с. URL: https://pidru4niki.com/1584072022863/psihologiya/vikova_ta_pedagogichna_psihologiya
3. О. С. Євсейцева, Д. С. Потеха. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ ПОВЕДІНКИ СПОЖИВАЧА – Інвестиції: практика та досвід №10.2016. http://www.investplan.com.ua/pdf/10_2016/8.pdf
4. Багорка, М., & Юрченко, Н. (2025). Маркетингові підходи психологічного впливу на споживачів. Економіка та суспільство, (74). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-74-101>
5. Орбан-Лембрик Л. Б. Соціальна психологія: Навчальний посібник. К.: Академвидав, 2005. 448 с. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/537-sotsalna-psihologya-orban-lembrik-lb.html>
6. Психологія реклами : навч.-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад. Н. Л. Шеленкова. Умань: Візаві, 2020. 257 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/13009>
7. Федорчук В. М. Тренінг особистісного зростання: навч. посіб. К.: "Центр учбової літератури", 2014. 250 с. URL: https://pidru4niki.com/1584072063004/psihologiya/trening_osobistisnogo_zrostannya
8. Яхно Т. П., Куревіна І. О. Конфліктологія та теорія переговорів. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 168 с. URL: https://pidru4niki.com/19440608/psihologiya/konfliktologiya_ta_teoriya_peregovoriv
9. Яцюрин А.О. Від першого враження до академічної взаємодії: зміни у сприйманні образу викладача здобувачів вищої освіти 1-2 курсів педагогічного факультету. «Наука і техніка сьогодні» (Серія «Педагогіка»): журнал. 2025.№ 7(48) 2025. С. 998-1112 [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-7\(48\)-998-1012](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-7(48)-998-1012)

Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім.В.І. Вернадського.
2. <https://howareu.com/pro-prohramu> – Всеукраїнська програма ментального здоров'я «Ти як?»
3. <https://vumonline.ua/> – платформа онлайн курсів
4. <https://eduhub.in.ua/> – платформа онлайн курсів
5. <https://www.coursera.org/> – платформа англомовних онлайн курсів

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти має відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час виконання завдань вимагається дотримання правил академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування. При

виконанні усіх видів завдань у випадку використанні штучного інтелекту здобувач має дотримуватися Політики відповідального, етичного та безпечного використання технологій штучного інтелекту (ШІ) у Приватному вищому навчальному закладі «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука», розробленої для всіх учасників освітнього, наукового та адміністративного процесу.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів	
Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (теми 1-6)	36
Змістовий модуль 2 (теми 7-10)	24
Підсумковий контроль (теми 1-10)– іспит	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів		
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни